

SEKAHEDELMÄ

SEL:n suuri jäsenristeily
Baltic Princess

1/2023

1200 tykkää tästä

SEL:n suuri jäsenristeily Liitossa meillä on voimaa
@selryfi! #SELristeilee #liitossameilläonvoimaa
#kuulunliittoon #liitossaonhyväolla #onneksionliitto

HELSINGIN ELINTARVIKETYÖNTEKIJÄT RY, OSASTO 10

SEKAHEDELMÄ

KEVÄT 2023

Sisältö

Johtokunta	2
Pääkirjoitus	3
Puheenjohtajalta	4
Tes-asiaa	6
Eduskuntavaalit ovat myös työehtovaalit	8
SEL tavoitteet	10
Vaalistaja kysyi – puolueet vastasivat	11
Lomaile Koivikkorannassa	12

Seuraava Sekahedelmä ilmestyy **syyskuussa 2023**.

Aineistot ja juttuvinkit päätoimittajalle 15.9. mennessä sähköpostilla osoitteeseen: minttu.sillanpaa@selry.fi

Sekahedelmä:
Päätoimittaja
Minttu Sillanpää
Minttu.Sillanpaa@selry.fi

Kannen kuva:
Taru Salovaara
Taitto: Anitta Kainulainen

Painopaikka:
Lehtisepät Oy, Lahti

Helsingin Elintarviketöntekijät ry
AO 10
Siltasaarenkatu 4, 5. krs.
00530 Helsinki
www.selry.fi/10

Kympin johtokunta 2023

Puheenjohtaja:
Jukka Nissinen, Koff
jukka.nissinen@sff.fi

Varapuheenjohtaja:
Juha Sulisalo, Paulig

Sihteeri:
Jenna Markkanen, Meira

Varasihteeri:
Häyrinen Aapo, Meira

Johtokunnan muut jäsenet:
Jari Heiskanen, Salico
Jari Siro, Halva
Jyrki Vartiainen
Jaska Nissinen, Koff
Simo-Pekka Inkinen
Kari Suominen, Koff
Antti Tervonen, Koff

Taloudenhoitaja:
Milena Laitinen
milena.laitinen@selry.fi

Sekahedelmän päätoimittaja:
minttu.sillanpaa@selry.fi
Johtokunta kokousta joka kuukauden ensimmäinen keskiviikko kesäkuukausia lukuun ottamatta.

Jaokset:

Talousjaos:
Jukka Nissinen, Juha Sulisalo,
Jenna Markkanen ja Milena Laitinen

Urheilujaos:
Jaska Nissinen (kesälajit),
Jari Siro (talvilajit)

Opinto- ja nuorisajaos:
Jenna Markkanen, Antti Tervonen

Tiedotusjaos:
Minttu Sillanpää, Jukka Nissinen, Jenna Markkanen

PÄÄKIRJOITUS

Tiedätkö, mitä Suomessa tapahtui vuonna 1906? Suomessa tuli voimaan hienon ja ylevän kuuloinen asia, nimittäin yleinen ja yhtäläinen äänioikeus. Se tarkoitti sitä, että äänioikeus vaaleissa oli jatkossa ihan kaikilla ei vain rikkailta. Eli myös naiset ja työväenluokkaan kuuluvat miehet saivat äänestää. Siitä ei ole kovin kauan aikaa, vaikka Suomi olikin yksi maailman ensimmäisistä maista, jossa naistenkin ajateltiin olevan kykeneviä tekemään (äänestys)päätöksiä. Esimerkiksi Tanskassa naiset saivat äänioikeuden vuonna 1915, Ranskassa vuonna 1945 ja Sveitsissä vasta vuonna 1971.

On hyvä muistaa, että ei työväenluokka äänioikeutta ilmaiseksi saanut. Sen eteen piti taistella ja lakkoilla.

Tilastojen mukaan vaaleissa äänestää nykyään kaikista aktiivisimmin hyvätuloiset ja johtavassa asemassa olevat. Tästä seuraa, että eduskuntaan valitaan ihmisiä, jotka ajavat ennen muuta hyvätuloisten ja johtavassa asemassa olevien asiaa.

Siispä haluan kannustaa kaikkia teitä käyttämään äänioikeuttanne! Tulevat eduskuntavaalit ovat myös työehtovaalit. Tulevissa vaaleissa äänestetään siitä, tehdäänkö paikallista sopimista työpaikoilla työnantajan ehdoilla siten, että asioista olisi mahdollista sopia myös alle työehtosopimuksessa sovitun. Nyt äänestetään

siitä, onko työntekijöillä mahdollisuus puolustaa omia etujaan viime kädessä lakkoilemalla. Nyt äänestetään siitä, halutaanko työttömiä "kannustaa" töihin leikkaamalla ansiosidonnaista työttömyysturvaa. Eduskunta päättää, kevennetäänkö verotusta vai siirretäänkö kiky-maksut takaisin työnantajien maksettaviksi.

Ennen kaikkea nyt äänestetään siitä, mitä tapahtuu meille kaikille tärkeille hyvinvointipalveluille, sosiaali- ja terveyspalveluille ja koulutukselle. Leikataanko niistä vai laitetaanko ne lisärahalta kuntoon.

Pomosi äänestää varmasti! Älä anna pomosi päättää puolestasi!

Minttu Sillanpää
päätoimittaja

PUHEEN- JOHTAJALTA

Vaalit tulevat

SEL teki hyvää suomalaista keskitasoa edustavan työehtosopimuksen. TES:n teon jälkeiseen aikaan kuuluu aina se aprikointi, että miten paljon enemmän olisi kunnon miekkailulla saanut. Jonkinlaisen vastauksen tuohon tarjoaa AKT:n ahtaajille tekemä 6,3%:n sopimus. He saivat kahden viikon lakolla 0,5%:a enemmän kuin me.

Nyt on sopimus tehty ja sillä mennään.

Sopimustasojen vertailu, vaikkapa Saksan IG-metallin solmimaan 8,5%:a + 3000 € ratkaisuun, haastaa suomalaisen ay-liikkeen ja eritoten SAK:laisen liittoperheen miettimään omaa strategiaansa. Tai sen puutetta. Tai liittojen keskinäistä koordinaatiota. Tai sen kehittämistä.

EK, Elinkeinoelämän Keskusliitto, ilmoitti jo vuosia sitten keskitettyjen sopimusten ajan olevan ohi. Kuitenkin työnantajaleiri on yksipuolisesti ideoinut jonkin "Suomen mallin" jonka toteutumista neuvottelupöydistä vetäytynyt EK taustalta koordinoi.

Selkeästi ko. mallin tavoitteena on keskeisiä kilpailijamaita heikompi palkkakehitys. Sivistyneiden länsimaiden palkkakehityksestä jälkeen jääminen tuntuu kvartaalikapitalistista mukavalta, mutta pidemmässä juoksussa Suomen vaipuminen samaan divariin keskisen Itä-Euroopan maiden kanssa on tappio koko Suomelle.

Vahvasti yksinkertaistettuna: Pienet palkat -> pienet verokertymät -> heikko koulutus ja tuotekehitys -> meiltä lähdetään Brutalstaniaan parempien liksojen perässä.

Vähän ylle kirjoittamaani liittyen - pari toivetta Kymppiläisille näin eduskuntavaalien alla.

1. Käykää äänestämässä. Äänestämällä voi vaikuttaa. Meillä on oikea demokratia ja vapaat vaalit. Käytetään äänioikeuttamme niin ne säilyvätkin.

2. Äänestäkää oikein. Asiat edellä. Ole itseks. Mikä sinulle on oikeasti tärkeää? Mitä verokennykset tarkoittavat käyttämillesi teille,

maanpuolustukselle, hyvinvointipalveluille tai lastesi koulutukselle. Oletko jo alkanut säästää jälkeläisesi Oxford-lukukausimaksuja?

Mieti oikeasti parin siirron päähän millaista tulevaisuutta kukin ehdokas sinulle ja jälkeläisillesi petaa. Onko hänen visioimansa polun päässä hyvinvointia meille kaikille vai ainoastaan harvoille?

Työehtovaalikevättä odotellen,
Kymppin puheenjohtaja
Jukka Nissinen

Helsingin Elintarviketyöntekijät 010, ammattiosasto Kymppi

Yksi Suomen Elintarviketyöläisten Liiton suurimmista ammattiosastoista

Jäseniä n. 1 200

Jäsenenä Helsingin ja Uudenmaan alueella elintarvikealojen eli teollisuuden ja panimoalan työehtosopimuksilla työskentelevät työntekijät

Suurimmat työpaikat: Koff, Meira, Paulig, Halva, Salico, Evertaste, Apetit Kantvik, Brunberg ja Kokkikartano

TES- asiaa

Elintarvikealan työntekijöiden uudet työehtosopimukset on hyväksytty. Palkat nousevat 3,5 % 1.6.2023 ja 2,3 % 1.4.2024, lisäksi maksetaan 400 euron kertaerä toukokuussa.

Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL ja Elintarviketeollisuusliitto ETL ovat tänään hyväksyneet elintarvikealan työntekijöille uudet työehtosopimukset kaksivuotiseksi sopimuskaudeksi 13.2.2023–31.1.2025. SEL:n ja ETL:n väliset nykyiset työehtosopimukset olivat voimassa 12.2.2023 asti.

SEL:n liittovaltuusto hyväksyi äänin 27 – 5 neuvottelutulokset uusista työehtosopimuksista.

– Voimme olla suhteellisen tyytyväisiä vaikeassa ympäristössä saavuttamiimme uusiin työehtosopimuksiin. Elintarvikealan työntekijät saavat vientiteollisuuden tasoiset palkankorotukset. Palkankorotukset eivät paikkaa inflaation vaikutusta kokonaan, mutta on tärkeää, että korotukset tulevat kaikille elintarvikealan työntekijöille ja ne pysäyttävät työntekijöiden ostovoiman laskun, SEL:n puheenjohtaja Veli-Matti Kunttonen toteaa.

Kaikkien elintarvikealan työntekijöiden palkkoja ja taulukkopalkkoja korotetaan 3,5 %:n

yleiskorotuksella 1.6.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta. Palkankorotukset eivät sisällä paikallisia eräiä.

Lisäksi työntekijöille maksetaan tänä vuonna 400 euron kertaerä toukokuun palkanmaksun yhteydessä. Kertaerä maksetaan vain niille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen työsuhte on alkanut viimeistään 1.2.2023 ja on voimassa kertaerän maksupäivänä. Osa-aikaiselle työntekijälle kertaerän suuruus lasketaan sovittun työajan ja täyden työajan suhteessa.

Vuonna 2024 kaikkien elintarvikealan työntekijöiden palkkoja ja taulukkopalkkoja korotetaan 2,3 %:n yleiskorotuksella 1.4.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta. Palkankorotukset eivät sisällä paikallisia eräiä.

Molempina vuosina taulukkopalkkoja korotetaan yleiskorotuksen mukaisella prosentilla yleiskorotuksen ajankohdasta lukien tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

SEL ja ETL sopivat viidestä uudesta yleissitovasta työehtosopimuksesta: leipomoalan työntekijöiden työehtosopimuksesta, liha-alan työntekijöiden työehtosopimuksesta, meijerialan työntekijöiden työehtosopimuksesta, elintarvikealojen työntekijöiden työehtosopimuksesta sekä panimo- ja virvoitusjuoma-alan työntekijöiden työehtosopimuksesta.

Työehtosopimusten piirissä työskentelee noin 25 000 työntekijää.

Työehtosopimukseen tehtiin myös tekstimuutoksia, joista osa koskee kaikkia työehtosopimuksia ja osa vain yhtä työehtosopimusta. Kaikissa työehtosopimuksissa muun muassa päivitettiin raskaus- ja vanhempainvapaan palkkaa koskevia määräyksiä vastaamaan nykyistä perhevapaalakia. Työjalkinekorvaus nousi 60 eurosta 80 euroon ja työnopastuslisää korotettiin yhdeksällä sentillä 65 senttiin.

Työntekijän koeaika voi jatkossa olla nykyisen lain mukainen eli enintään kuusi kuukautta, kuitenkin enintään puolet työehtosopimuksen kestosta. Työnantajan takaisinottovelvollisuus lyhenee yhdeksästä kuukaudesta nykyisen lain mukaiseen neljään kuukauteen. Jos työsuhte on jatkunut keskeytyksettä vähintään 12 vuotta, irtisanotun työntekijän takaisinottoaika on jatkossa kuusi kuukautta.

Leipomoalan työntekijöiden työehtosopimukseen sovittiin tekstimuutoksesta, jonka mukaisesti työnantaja voi ottaa työhön viikonloppu-apulaisia sekä viikolla työskenteleviä osa-aikaisia työntekijöitä. Viikolla työskenteleviä työntekijöitä työnantajalla on oikeus palkata kaksi osa-aikaista ensimmäistä alkavaa kymmentä koko-aikaista toistaiseksi voimassa työsuhteessa olevaa leipomotyötä tekevää

työntekijää kohden, ja aina kaksi lisää seuraavaa alkavaa kymmentä koko-aikaista työntekijää kohden.

SEL ja ETL päättivät perustaa neljä työryhmää. Työehtosopimuksen selkeytystyöryhmä selkeyttää työehtosopimusten tekstejä sopimuskauden aikana. Työergonomian ja työturvallisuuden kehittämistyöryhmä selvittää työergonomian ja työturvallisuuden kehittämismahdollisuuksia elintarvikealan yrityksissä.

Palkkaustyöryhmä tarkastelee palkkaryhmitteilyä ja palkkausta koskevia määräyksiä ja pyrkii sopimuskauden aikana tekemään esityksen palkkausta koskevien määräysten uudistamiseksi. Tavoitteena on selvittää etenkin osaamisen ja työn tuloksellisuuden vaikutusta palkkaukseen.

Oppisopimustyöryhmä luo elintarvikealalle uuden työssäoppimisen mallin ammatilliseen toisen asteen koulutukseen. Uuden mallin on tarkoitus kasvattaa nuorten, 16–20-vuotiaiden, opiskelijoiden koulutus- ja työssäoppimisjaksoja.

Kaikki muutokset voit lukea työehtosopimusten allekirjoituspöytäkirjoista osoitteesta www.selry.fi/tes

Eduskuntavaalit ovat myös työehtovaalit

Eduskuntavaalit tulevat!

Jos olet erityisasiantuntija tai soti-las tai johtaja, tiedät sen jo ja aiot äänestää vaaleissa lähes varmasti. Samanlainen tilanne on, jos tienaat paljon; mitä enemmän ihminen tienaa, sitä varmemmin hän äänestää. Kaikkein varmimmin äänestävät myös 65–74-vuotiaat.

Äänestämisen kannattaisi kuitenkin kiinnostaa ihan jokaista. Koska pomosi äänestää varmasti ja jos sinä puolestasi jätät äänestämättä, tuplaat sen ihmisen vallan, joka on kanssasi päinvas-taista mieltä. Ero pieni- ja suurituloisimpien äänestysaktiivisuudessa oli viime vaalissa yli 29 prosenttiyksikköä.

Mitä tästä vinoumasta äänestysaktiivisuudes-sa sitten seuraa? Ainakin se, että eduskuntaan valitaan ihmisiä, jotka puhuvat hyvin toimeen tulevien, 65–74-vuotiaiden erityisasiantuntijoiden puolesta ja pitävät huolta, että heillä menee jatkossakin paremmin kuin hyvin.

Toisaalta ei ole ihme, että äänestysaktiivi-suus kaiken kaikkiaan laskee ja on matala yllä luetelluilla ihmisillä, siis nuorilla, ei-niin-rikkailla

duunareilla. Syitä on monia ja yksi niistä on aivan taatusti se, että politiikan kieli on niin älyt-tömän vaikeaa, ettei siitä ota erkkikään selvää. Kuka muka jaksaa kuunnella, kun poliitikot jauhavat vaikkapa ostovoimasta? Onko siinä siis kyse siitä, että pitäisi treenata käsilihaksia niin että jaksaa kantaa ostokset kotiin asti? Eikö voitaisi vaan puhua ihan suoraan siitä, tilanne on nyt semmoinen, että ihan tavalliset duunaritkin joutuvat tiukoille, kun raha ei enää riitä ruokaan?

Vaikka poliitikot tuntuvat tekevän kaikkensa tehdäkseen politiikasta vaikeaa, on politiika loppujen lopuksi hyvin yksinkertaista. On olemassa erilaisia puolueita, joilla on keskenään erilaiset arvot ja intressit. Eduskunnassa tehtävät päätökset koskevat aivan kaikkia ja ovat joo hyviä tai huonoja riippuen siitä, mitkä puolueet ovat enemmistössä ja saavat tahtonsa läpi.

Eduskunnassa kansanedustajat päättävät mm. seuraavista asioista:

- Kuinka paljon kukakin meistä maksaa veroja?
- Mihin kerätyt verorahat käytetään?
  - Onko terveyskeskukseen jonoa?
  - Montako lasta on varhaiskasvatus-ryhmässä?
- Saako sunnuntaina töissä olevat tuplapalkan?
- Kuinka paljon ja kuka saa sosiaaliturvaa eli opintotukea, ansiosidonnaista työttömyyspäivä-

rahaa, vanhempainpäivärahaa?

- Uskotaanko työpaikan riitilanteessa työntekijää vai työnantajaa?
- Saavatko työntekijät puolustaa omia oikeuksiaan viime kädessä lakolla?

Ja sillä on väliä, ketkä näitä päätöksiä ovat tekemässä. Kenen sinä haluat olla päättämässä esimerkiksi sunnuntain tuplapalkasta, lakko-oikeudesta tai ansiosidonnaisen työttömyysturvan tulevaisuudesta? Johtajan vai jonkun, joka aidosti ymmärtää työntekijän arkea?

Vaalistaja on SAK:n ja sen liittojen äänestys-aktiivointikampanja. Kampanja on vaatinut ehdokailta selkeitä kantoja työntekijän elämään vaikuttaviin asioihin. Käy tutustumassa eduskuntavaaligalleriaamme, jonka ehdokkaat ovat henkilökohtaisesti sitoutuneet työntekijä-myönteiseen politiikkaan.

Eduskuntavaaligalleria löytyy osoitteesta eduskuntavaaligalleria.fi.

Jokainen eduskuntavaaligalleriassa mukana oleva ehdokas on sitoutunut toimimaan äänestysaktiivisuuden kasvattamiseksi. Lisäksi ehdokkaat ovat sitoutuneet seuraaviin tavoitteisiin:

Teema 1: Rahojen riitettävä, vaikka hinnat nousevat

- Sähkön hinnan nousua on hillittävä verotamalla energiayhtiöiden ylisuuria voittoja ja palautettava näin kerätyt rahat perheille.
- On oikein, että sunnuntaityöstä maksetaan erillinen korvaus.
- Työttömyys voi osua keneen tahansa. Ansi-osidonnaista työttömyysturvaa ei saa nykyisestä heikentää.
- Työntekijöiden tuloja on lisättävä. Siirretään työn sivukuluja 2,05 prosenttiyksikköä takaisin työntekijöiltä työnantajien maksettavaksi.

Teema 2: Hyvinvointipalvelut kuuluvat myös meille

- Lastemme varhaiskasvatus ja koulutus on järjestettävä ja rahoitettava niin, että ne toimivat kunnolla.
- Vanhusten huolenpidon ja hoidon on oltava inhimillistä, ammattitaitoista ja vastata ikäihmisten tarpeisiin.

- Vakava sairastuminen tai loukkaantuminen voivat osua keneen tahansa. Laadukkaana erikoissairaanhoidon on oltava nopeasti ja helposti saatavilla, kun sitä tarvitsee.

Teema 3: Sopusuhteisuus työpaikoille

- Työehtosopimuksia ja työtä koskevia lakeja on noudatettava. Viranomaisvalvontaa on parannettava ja ammattiliitoille on säädettävä kanneoikeus, jotta työmarkkinarikollisuus saadaan kitkettyä.
- Työehtosopimukset määrittävät palkkojen ja työehtojen vähimmäistason – niitä huonommin ei voi paikallisesti sopia. Kaikissa tilanteissa alalla edustavin työehtosopimus tulee lainsäädännössä määrittää yleissitovaksi.

- Luottamusmiehen lakisääteistä asemaa on vahvistettava.
- Lakko-oikeus turvataan vähintään nykyisessä laajuudessaan.

Teema 4: Ihmisarvo kuuluu kaikille ja vastuu maapallosta on yhteinen

- Syrjintä ihonvärin, uskonnon, syntyperän, sukupuolen tai muun henkilökohtaisen ominaisuuden vuoksi on väärin. Sitä ei tule sallia työelämässä tai muualla yhteiskunnassa.
- Ilmastonmuutos ja luontokato uhkaavat kaikkea elämää maapallolla. Niiden hillitsemiseen täytyy kaikkien osallistua. Toimien on oltava kuitenkin oikeudenmukaisia, etteivät jo valmiiksi heikommassa asemassa olevat kärsi kohtuuttomasti.

Eduskuntavaalien vaalipäivä on sunnuntaina 2.4.2023, jolloin voit äänestää kello 9–20 vain omassa äänestyspaikassasi. Ennakkoon voit äänestää kotimaassa 22.–28.3.2023 ja ulkomailla 22.–25.3.2023 missä tahansa ennakköäänestyspaikassa. Äänestyspaikalle tarvitset mukaasi vain kuvallisen henkilöllisyystodistuksen, joka voi olla esimerkiksi ajokortti, passi tai poliisin myöntämä henkilökortti tai vastaava kuvallinen asiakirja.

Voit äänestää vain omassa vaalipiirissäsi ehdolla olevaa henkilöä.

SEL tavoitteet

Haluamme, että seuraavan hallituksen ohjelmassa sovitaan näistä toimista kotimaisen ruuan ja työn aseman ja työelämän parantamiseksi sekä yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden lisäämiseksi.

1. Kotimaisen ruuan ja työn asemaa on vahvistettava

- Maatalouspolitiikan on turvattava alkutuotanto Suomessa sekä Suomen ruokaomavaraisuus ja luovtuvarmuus.
- Ruuan arvonlisäveroa on alennettava 14 prosentista 10 prosenttiin.
- Suolan, sokerin tai rasvan määrään perustuvia haittaveroja ei pidä säätää.
- Kaikkiin elintarvikkeisiin on lisättävä pakolliseksi pakkausmerkinnöiksi valmistusmaa, pääraaka-aineiden alkuperämaa ja valmistuspäivä.
- Julkisissa hankinnoissa on lisättävä kotimaisen ruuan osuutta.
- Yritykset on yritysvastuulla veloitettava huolehtimaan toimintansa ihmisoikeusvaikutuksista myös Suomen ulkopuolella.

2. Suomalaisen työelämän epäkohdat on korjattava

- Työehtosopimusten yleissitovuus on säilytettävä. Nykyistä useamman työntekijän on päästävä yleissitovien työehtojen piiriin. Alan yleissitovaksi työehtosopimukseksi pitää katsoa sopimus, jonka piirissä on eniten työntekijöitä.
- Työehtosopimuksen mukaisen luottamusmiehen asema ja oikeudet on kirjattava lakiin. Luottamusmiehelle on taattava riittävä suoja, tiedonsaantioikeus ja muut oikeudet tehtäväänsä hoitamiseksi.
- Työehtoja polkeva työehtosopimusshoppailu on estettävä muuttamalla lakia niin, että työnantaja voi vaihtaa työehtosopimuksen vain, jos työntekijät hyväksyvät sen.
- Ammatillitoille on säädettävä lakiin kollektiivinen kanneoikeus, jotta liitto voi nostaa kanteen oikeudessa työntekijän puolesta.

Alipalkkaus ja muu työntekijöiden hyväksikäyttö on kriminalisoitava.

- Työturvallisuusrikosten tuomioita on kovennettava ja työtapaturmien uhrien korvauksia nostettava.
- Työsuojeluviranomaisen resursseja ja valvontakeinoja on lisättävä.
- Perusturvaa ja ansiosidonnaista työttömyysturvaa on parannettava ja työttömyyskassajärjestelmä säilytettävä.
- Vuorotteluvapaan ehdot on palautettava vähintään vuoden 2014 tasolle.
- Työntekijällä pitää olla oikeus sairastaa kotona omalla ilmoituksella kolme päivää.
- Hyvinvointialueiden on huolehdittava, että työntekijät saavat nopeasti tarvitsemansa sairautslomatodistuksen.

3. Yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta on lisättävä

- Julkisten palveluiden ja sosiaaliturvan laatu sekä rahoitus on turvattava riittävällä verotuksella.
- Tuloeroja on pienennettävä oikeudenmukaisella veropolitiikalla: verotuksen progressiota on lisättävä, pääomatulot ja ansiotulot on verotettava samalla asteikolla sekä osinkotulojen verovapaus on poistettava.
- Harmaa talous on laitettava kuriin lisäämällä viranomaisten, kuten verottajan ja työsuojelun resursseja sekä kiristämällä rangaistuksia.
- Yhteiskunnan kannalta tärkeä infrastruktuuri kuten liikenneverkot, energiahuollon verkostot, jätehuolto, vesihuolto ja tietoliikenneverkot on pidettävä julkisessa omistuksessa.
- Liikenneväylien kunnossapitoon on osoitettava lisää rahaa, jotta elinkeinoelämän ja työmatkaliikenteen tarvitsemat tiet saadaan kuntoon ja korjausvelkaa vähennettyä.
- Työmatkaliikennettä on tuettava niin, että julkisen liikenteen käyttökustannukset ovat kohtuulliset ja työmatkakulujen verovähennysoikeus pysyy vähintään nykyisellä tasollaan.
- Kohtuuhintaista asuntotuotantoa on lisättävä kasvukeskuksissa asumisen kustannusten pienentämiseksi.
- Ammatillisen koulutuksen rahoitusta on parannettava sekä työpaikkaohjaajien asemaa ja resursseja on vahvistettava, jotta opiskelijat saavat laadukasta opetusta ja ohjausta riittävästi.

Vaalistaja kysyi – puolueet vastasivat

Vaalistaja lähesti eduskuntapuolueita ja pyysi heitä kertomaan kantansa työntekijöille tärkeisiin kantoihin. Vastaukseksi kelpasi vain selkeä kyllä tai ei. Eduskuntavaalit pidetään 2.4.2023 ja silloin päätetään, mihin suuntaan näiden kanssa seuraavalla hallituskaudella mennään.

TÄTÄ MIELTÄ PUOLUEET OVAT

	KOK	SDP	PS	KESK	VIHR	VAS	RKP	KD
Sumuntaistyöstä on maksettava jatkossakin kaksinkertainen palkka.	👎	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍
Ansiosidonnaisen työttömyysturvan taso ja kesto on pidettävä vähintään nykyisellä tasolla.	👎	👍	👍	👎	👍	👍	👎	👎
Työn sivukulut (2,05 prosenttiyksikköä) tulee siirtää työntekijöitä takaisin työnantajien maksettavaksi.	👎	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍
Viranomaisvalvontaa on parannettava ja ammattitoille on säädettävä kanneoikeus, jotta työmarkkinarikollisuus saadaan kitkettyä.	👎	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍
Yleissitovista työehtosopimuksista on pidettävä kiinni tulevaisuudessa.	👎	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍
Luottamusmiehen asema on turvattava lainsäädännöllä, myös järjestäytymättömissä yrityksissä.	👎	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍
Työntekijöiden lakko-oikeus on turvattava vähintään nykyisessä laajuudessaan.	👎	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍
Eduskunnan ei tule painostaa työmarkkinajärjestöjä työntekijöille haitallisiin sopimuksiin.	👎	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍
Perusterveydenhuollon on tulevaisuudessakin oltava julkinen, verorahoilla tuotettu palvelu.	👎	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍
Ansioverotusta ei tule alentaa, jos se johtaa teikkauksiin julkiselta sektorilta.	👎	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍

Vastaukset on pyydetty puolueitoimitoilta 1/2023. Puolueilta pyydettiin kyllä/ei -vastaus kymmeneen väittämään. Mikäli puolue ei vastannut kyllä/ei, Vaalistaja on tulkinut puolueiden kannat heidän ohjelmansa, budjettiestymänsä ja puoluejohtonsa ulostulojen perusteella. Vaalistaja julkaisee kysymykset ja vastaukset perusteluineen viikoittain verkkosivustollaan vaalistaja.fi pysyväksi kärryillä! Löydät tämän ja teemakohtaiset vastaukset vaalistaja.fi/materiaalit.

VAALISTAJA.fi
Tästä on syytä puhua

Lomaile Koivikkorannassa

Koivikkoranta

on SEL:n jäsenten oma kesäpaikka Lääminkijärven rannalla Kangasniemellä Etelä-Savossa.

Ammattiosasto 10 tukee jäseniään maksamalla 50 % Koivikkorannan hinnasta enintään seitsemän vuorokauden ajalta.

Tuki maksetaan jälkikäteen kuitteja vastaan.

Lue lisää Koivikkorannasta ja varausohjeet www.selry.fi/koivikkoranta.

